

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

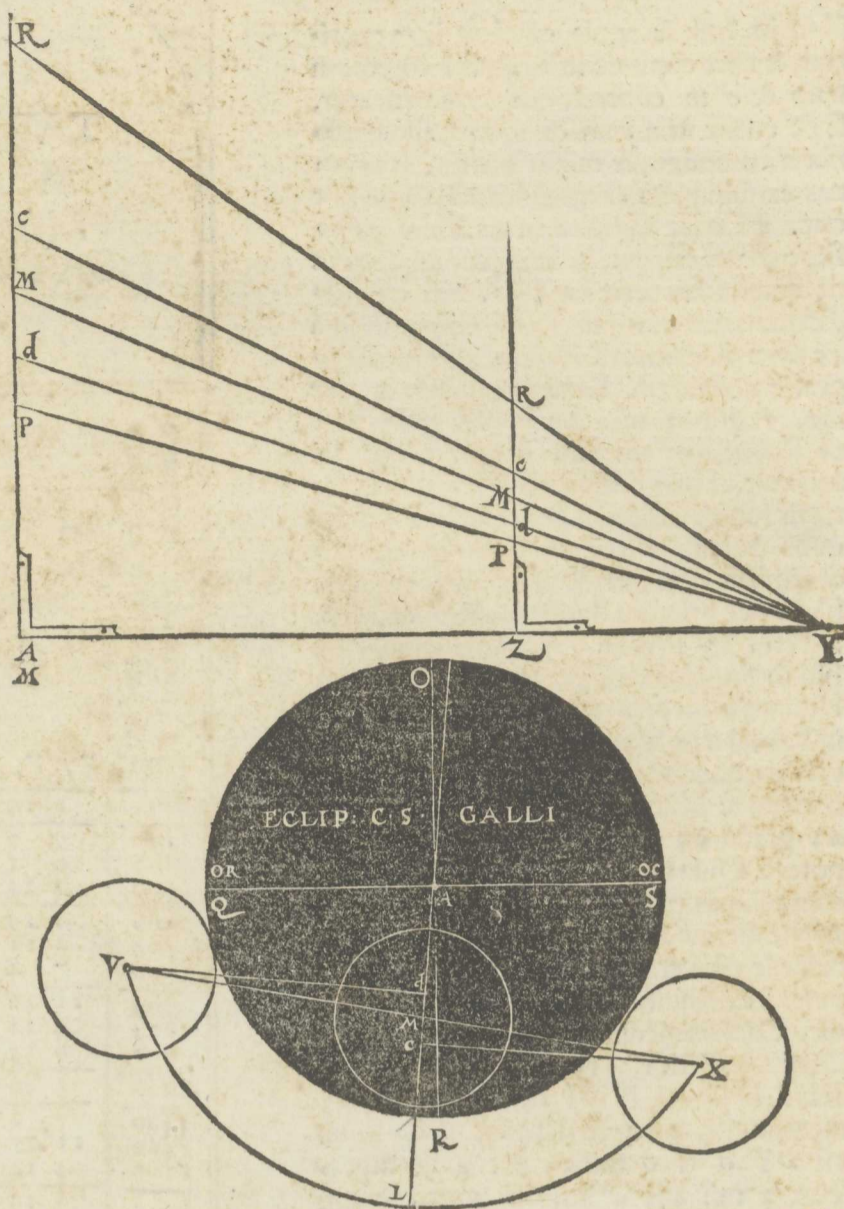
Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

EXEMPLIFICATIONIBVS ISTIVSMODI paucis haecenus ostensum volo, quomodo eclpsium Lunarium sub- sidio historias ab erroribus, qui in eis, annorum ratione, perperam assignata, passim offeruntur, vindicare liceat. Simili aliquando, via, deo fortunante, Solis quodq; deliquia peculiari volumine proposito tractaturi, in quo opera dabitur sedula, nunquid vrbs fundatae te- pora verè & citra diuinationes, quibus iam olim caligamus, agnosci queant. Solis enim eclpsies ad hoc praecipue intelligendum desyde- rantur, neq; vero verius quicquam infallibili motuum celestium suc- cessu est. Postremum est, & quasi parergum, vt eclpsies quos fuis- sime descripsi, oculari quoq; obseruatione contuendas doceam. Cū multi sint, qui variè variis videndi instrumentis vtantur, omnibus ta- men perperam, Alii enim in pelui aqua referta, Alii speculis, Alii simplici papiro perforata, Alii aliter obseruare eclpsies solent. Tā- tum vero abest, vt hii veram defectus magnitudinem discernant, vt insuper hii rationibus grauissimè visum percillant. Eclpsim itaq; Solarem contuturus, vitrea non amplius quàm duo fragmenta, qualibus fenestras muniuntur spissiora, palmae latitudinem a quantia defummat, bicoloria tamen, altero rubro, altero viridi, flauo, pur- pureo, coeleoue existente. Colorum differentias ipsa experientia sta- tim docebit. Exinde folium papiri candidioris tenuissima acu perfo- ratum, binis vitris inserat, ceraq; vel bitumine conglutinet. Tempo- re deinde eclpsis oculis praetendat, acieq; recta per foramen in So- lem delinquentem collimet. Sic enim fiet, vt Solem nihilo secius, quam si Lunam intueatur, innoxie cernat. Quae quidem res indies comprobari potest, maxime autem tunc, vbi Solem & Venerem, aut Solem & Mercurium coniungi corporaliter, ex superioribus ani- maduertisti. Nam si eandem coniunctionem per vitra, suo tempo- re obseruabis, citra obstaculum, citraq; noxam visus, planetam sub Solis corpore, quacumq; tandem in parte lateat, manifestò conspi- cabis.

Quomodo eclpsies Solis cerni possint innoxie perfecte.

ENVNCTIATVM TRICESIMVM PRINVM

Formas eclpsium pro arbitrio, quasuis nunc minores, nunc maiores effigiare.

ENVNCTIATVM TRICESIMVM SECVN.

Coniunctiones magnas, id est, Trium superiorum plane- tarum h, 4, 7, coitus, nullo non tempore, post vel an- te Christum praefinito, facilitate mira indagare.

RESENS INSTRUMEN- torū structura postulare videbatur, figu- ras paulo ampliores, quàm cuilibet for- tassis probari possint, easdē suo pro in- stituto, nūc minores, nūc maiores effin- gere volenti, quam ob rem ne omnino quid de sumā fide quis in me requirat, adieci, quo nā pacto figuras singulas pro arbitrio formare quis queat, exi- guas, grandes & mediocres, idq; per fi- gurā eclpsis, quā C. Sulpitio ani- maduersam praediximus. Proposita igitur hac eclpsis descriptione, primo lineam rectam in plano, vt lubet prolixam tende, cuius extremorum vnum cum Y, alterum cum A & M insigni, Mox ē puncto A siue M orthogonalem, A R vocatam, erige. Circini deinde pede altero in A centro eclpsis fixo, alterū in R vel O vsq; promoue, quae circini intercapedo, semi- diametris vmbrae cū sit, eandē perpendiculari inserto, A R vero no- minato. Circinū rursus A literae cētri scz vmbrae defixū, in M pro- duc, idēq; circini spaciū, (quia refert centrorū D & vmbrae distantiā) perpendicularitē itidem superloca. Simili modo cū c & d, age. Semi- diametrū preterea lunarem, scilicet M P eandem, in perpendicu- larem transferto. Quibus peractis, in linea Y A quacumq; lubet, punctum Y signa, ex eodemq; lineas in singula puncta perpendicu- laris A R emitte. Postmodo in linea Y A punctum elige alium Z, vnde si orthogonalem educis sursum, omnes ex Y puncto du- ctas lineas scindi ab eadem conspicias, quae quidem linea quanto Y puncto vicinior est, tanto arctiores figuras causatur, lineae enim que concurrunt in Y, subinde breuiores, tum vmbrae, tum lunae diame- tros metiuntur, quale quid etiā facit vera lunaris centro ab vmbrae cē- tro distantia. Secundum hanc ergo diuisionis proportionem, dese- ctuales figuras, repetitis prioribus, depinge. At si figuras praesenti- bus maiores desideras, lineas ex Y ultra A R lineam prolonga, punctumq; Z longius ab A remoue, sic enim lineae in Y coeun- tes maiores etiam diametros in perpendiculari ostendent.

Eclpsis C S Galli arctiore in modum redacta.

Enunctiatum

TOLEMEVS TESTATVR PLA- netas esse ministros quosdā generationis & corruptio- nis humanae, seu potius mundi huius. Errantes si- quidem nunc sursum nunc deorsum, nunc prorsum nunc retrorsum, nunc longè, nunc propè eclpsis- cam efficere rerum sub se positarum, diuersissimos effectus, ortus in tertiusq; causas inducere. Trium superiorum er- rores siue cursus maxime obseruandos, docet, horū enim precipuos in rebus effectus fieri solere, quales sunt, Regnorū, Religionū, Bellorū, Potestatum translationes mutationesq; &c. quam rem vt omnia penitissimè iudicans quinquagesimo verbo non temere Astrologū obseruare admonet, dicens. Ne praetermittas centum & decem nouem coniunctiones, in his enim posita est cognitio eorum, quae fiunt in mundo & generationis & corruptionis &c. Quas coniun- ctiones cum tanti faciat, tantus astrorum ludex, similiter & alius om- nis astrologorum cætus, nos quoq; non praetermittendas in praesen- tiarum duximus, imo vt de illis non nihil quoq; doceremus ob id coacti sumus. Coniunctiones magnae quadruplices sunt, Maxime, Maiores, Minores & Mediae. Maxima est h 4 & 7. Maior h & 4. Minor 4 & 7. Media h & 7. Qui iam rimabitur fu- turam alicuius anni coniunctionem magnam, principio planetarū, quorum coniunctionem quaerit, ē proximè subordinata tabula, sic vt planetarum duorum vel trium quotcumq; instituit, radices colligat, centenarijs annorum praefinitorum competentes, hoc modo. Christum sequente annorum numero Radix centenarij proximò conueniat, anno Christum praecedente proximi maioris centena- rij radix eligatur, id quod fiet, si ex non completo centenarij per adiectionem annorum plurium completus constituetur. Ibi autem custodiendum est complementum, Nam illud hoc loco residuum, vel residuos annos appellabimus. Hoc vbi ritè peractum est, index M inferioris rotæ super radicem h locetur, in limbo numerus re- sidui inuestigetur. Filo postea per illum traducto index M rur- sus substituatur. Similiter omnino cum reliquis agetur ostensori- bus, primo radici, post annis residuis eos adducendo. Vltimo er- go filum primo Ianuarj mensis diei in Calendario scz Saturni ad- moue, idemq; ad finem vsq; decembris perducito, Quod si incidat filum in rota h ni Iouis & 7 ejdem diei omnium Calendariorum, certum est eodem die futuram esse, aut fuisse coniunctionem trium planetarum mediam, quae maxima dicitur. Vsu venit non nunq; vt

Coniunctionū magnarū vi- res.

Coniunctionū appellationes.

K II filum